17/10/2022

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου Μνήμης Μικρασιατικού Ελληνισμού

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Την Παρασκευή 14 και το Σάββατο 15 Οκτωβρίου πραγματοποιήθηκε το Α΄ Επιστημονικό Συνέδριο Μνήμης Μικρασιατικού Ελληνισμού της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, το οποίο διοργανώθηκε διά της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητος.

Το κεντρικό θέμα του Συνεδρίου ήταν: ***“Η Κατάρρευση των Αυτοκρατοριών (1914-1923) και η Γενοκτονία των Χριστιανών από τους Οθωμανούς και τους Νεοτούρκους: Μικρά Ασία, Πόντος, Ανατολική Θράκη, Αρμένιοι, Ασσύριοι”.***

Το Συνέδριο διεξήχθη υβριδικώς στην **αίθουσα Πολιτιστικών Εκδηλώσεων του Συνοδικού Μεγάρου** και μεταδόθηκε διαδικτυακώς και ραδιοφωνικώς.

Κατά την έναρξη, το απόγευμα της Παρασκευής 14 Οκτωβρίου, ανεγνώσθη ο χαιρετισμός του **Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου,** ενώ χαιρετισμό εκ μέρους της ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων απηύθηνε η **Υφυπουργός κ. Ζέττα Μακρή**.

Ακολούθως, τους συνέδρους χαιρέτισαν ο **Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνάτιος,** Πρόεδρος της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητος, και ο Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου Καθηγητής Εμμανουήλ Βαρβούνης, Κοσμήτωρ της Σχολής Κλασσικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών ΔΠΘ.

Ο Σεβασμιώτατος Πρόεδρος κ. Ιγνάτιος ανακοίνωσε ότι έχουν προγραμματισθεί άλλα δύο Συνέδρια με θέμα τον Ελληνισμό των Αλησμονήτων Πατρίδων: **το Β΄ Συνέδριο θα πραγματοποιηθεί το 2023 και το Γ΄ Συνέδριο το 2024.**

Στην έναρξη του Συνεδρίου παρέστησαν, μεταξύ άλλων, οι **Μητροπολίτες Νέας Σμύρνης κ. Συμεών** και **Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίος.**

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν οι εισηγήσεις των δύο πρώτων ενοτήτων του Συνεδρίου με το ακόλουθο πρόγραμμα:

Α΄ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η Μικρασιατική Καταστροφή και τα προηγηθέντα (1914-1922)

Πρόεδρος: Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ιγνάτιος

Ομιλητές:

Άγγελος Συρίγος, Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής Παντείου Πανεπιστημίου: "Η ξεχασμένη Γενοκτονία των Ελλήνων: 1914-1919"

Σπυρίδων Πλουμίδης, Αν. Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ: "Ο ανθελληνικός διωγμός του 1914 και η πρώτη προσφυγιά"

Εμμανουήλ Βαρβούνης, Καθηγητής Λαογραφίας ΔΠΘ: "Δύο Σάμιοι κληρικοί στη δίνη των γεγονότων της Μικρασιατικής Καταστροφής"

Ιωάννης Μπακιρτζής, Αν. Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας ΔΠΘ, και Δ. Φεγγομύτης, Υποψήφιος Δρ Ιστορίας και Εθνολογίας ΔΠΘ: "Απομνημονευματικές αφηγήσεις του Στρατηγού ALI IHSAN (SABIS) περί του σχεδιασμού και των τακτικών ελιγμών των αντιπάλων στην τουρκική επίθεση του 1922"

Μανόλης Γιαννούτσος, Δρ Ιστορίας: "Η Μικρασιατική Εκστρατεία και η εξέλιξή της μέσα από την οπτική της τοπικότητας: Η περίπτωση της Σάμου και της εφημερίδας Αιγαίον"

Β΄ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η κατάρρευση των Αυτοκρατοριών και οι συνέπειές της

Πρόεδρος: Καθηγητής Εμμανουήλ Βαρβούνης

Ομιλητές:

Ευάνθης Χατζηβασιλείου, Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ-Γεν. Γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων: "Ήταν ο Ελληνισμός μία αυτοκρατορική δύναμη;"

Κωνσταντίνος Κωτσιόπουλος, Καθηγητής Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού ΑΠΘ: "Οι βυζαντινές επιρροές της πολιτικής σκέψης του Ίωνος Δραγούμη για το Ανατολικό ζήτημα"

Σωτήρης Δημόπουλος, Δρ Κοινωνιολογίας: "Σχέσεις Μπολσεβίκων και Μουσταφά Κεμάλ κατά τη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας"

Δημήτρης Σταθακόπουλος, Δρ Κοινωνιολογίας-Δικηγόρος: "Οθωμανοί στρατιώτες υποστηρικτές του Σουλτάνου, σύμμαχοι του Ελληνικού στρατού κατά του Κεμάλ"

Λάζαρος Βασιλειάδης, Ιστορικός-Υποψήφιος Δρ Βαλκανικών και Σλαβικών Σπουδών: "Από την πτώση της Ρωσικής Αυτοκρατορίας στη γένεση της Σοβιετικής

Ένωσης – Πώς βίωσε τη μετάβαση αυτή ο Ελληνισμός της ευρύτερης περιοχής της Μαύρης Θάλασσας”.

Το Σάββατο 15 Οκτωβρίου, πρωί και απόγευμα, συνεχίσθηκαν οι εργασίες του Συνεδρίου με τους εξής ομιλητές:

Γ΄ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Χολέβας

Ομιλητές:

Κωνσταντίνος Φωτιάδης, Ομότ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας: “Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου 1916-1922”

Αντώνης Παυλίδης, Δρ Κοινωνιολογίας-Εκπαιδευτικός: “Η Γενοκτονία και οι επιπτώσεις της στην τουρκική κοινωνία και στις ελληνοτουρκικές σχέσεις”

Κωνσταντίνος Παρχαρίδης, Δικηγόρος-Υποψήφιος Δρ Νομικής ΔΠΘ: “Το έγκλημα της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού: Νομική θεμελίωση και ιστορικά γεγονότα”

Διονύσης Τσιριγώτης, Επίκ. Καθηγητής Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Πανεπιστημίου Πειραιώς: “Η ελληνική εκστρατεία στη Μικρά Ασία και το ζήτημα του Ποντιακού Ελληνισμού”

Βασίλειος Μεϊχανετσίδης, Δρ Δικαίου-Διδάσκων στο Τμήμα Θεολογίας ΕΚΠΑ: “Η καταστροφή των Ελλήνων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας 1913-1923 – Γενοκτονολογική θεώρηση”

Δ΄ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η ποιμαντική και θυσιαστική προσφορά των Ορθοδόξων κληρικών στη Μικρά Ασία και στον Πόντο

Πρόεδρος: Αρχιμ. Δαμασκηνός Πετράκος

Ομιλητές:

Σεβ. Μητροπολίτης Σάμου και Ικαρίας κ. Ευσέβιος: “Κειμήλια Εθνομαρτύρων – Ζεύγος Επιμανίκων του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης στο Εκκλησιαστικό Βυζαντινό Μουσείο της Ιεράς Μητροπόλεως Σάμου και Ικαρίας”

Σεβ. Μητροπολίτης Λαγκαδά, Λητής και Ρεντίνης κ. Πλάτων, Δρ Θεολογίας: “Η θυσιαστική προσφορά του Αγίου Εθνοϊερομάρτυρος Πλάτωνος Αϊβαζίδη”

Γεώργιος Τσιγάρας, Καθηγητής Τμήματος Ιστορίας- Εθνολογίας ΔΠΘ: “Το διασωθέν Αρχείο του Ιερομάρτυρος Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου – Ιστορική διαδρομή και συγκρότηση”

Αθηνά Κονταλή, Δρ Θεολογίας, Διδάσκουσα στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκειολογίας ΕΚΠΑ: “Η συμβολή του Μητροπολίτη Τραπεζούντος Χρυσάνθου Φιλιππίδη στη διεκδίκηση των δικαίων του Ποντιακού Ελληνισμού κατά τη Διεθνή Διάσκεψη των Παρισίων”

Ιωακείμ Καρεπίδης, Υποψήφιος Δρ Λαογραφίας: “Ο ρόλος της Ορθόδοξης Εκκλησίας και του Ανώτερου Κλήρου του Πόντου κατά τα γεγονότα της περιόδου 1914-1923”

Ε΄ ΕΝΟΤΗΤΑ: Η Γενοκτονία των Αρμενίων και των Ασσυρίων

Πρόεδρος: Καθηγητής Δημήτριος Μόσχος

Ομιλητές:

Σαρκίς Αγαμπατιάν, Συγγραφέας-Ιστορικός ερευνητής: “Η Γενοκτονία των Αρμενίων”

Κυριάκος Μπατσάρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Ασσυρίων Ελλάδος: “Η Γενοκτονία των Ασσυρίων”

ΣΤ΄ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ο ξεριζωμός των Ελλήνων της Ανατολικής Θράκης και η θέση του Οικουμενικού Πατριαρχείου μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή

Ομιλητές:

Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας και Κομοτηνής κ. Παντελεήμων, Δρ Ιστορίας και Εθνολογίας: “Ο ξεριζωμός των Ελλήνων από την Ανατολική Θράκη – Το Οικουμενικό Πατριαρχείο στη νέα πραγματικότητα κατά τον Μεσοπόλεμο”

Νικόλαος Σοϊλεντάκης, Δρ Νομικής – Πρόεδρος Εφετών ε.τ.: “Από την ενσωμάτωση στην αμαχητί εγκατάλειψη της Ανατολικής Θράκης”

Πριν από τη λήξη του **Συνεδρίου** συνήχθησαν τα συμπεράσματα από τον Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής, Καθηγητή Εμμανουήλ Βαρβούνη, ο οποίος υπογράμμισε ότι στα **Επιστημονικά Συνέδρια της Εκκλησίας της Ελλάδος** ακούγονται διάφορες απόψεις, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές είναι τεκμηριωμένες και αφανάτιστες. **Και συνέχισε τονίζοντας τα εξής σημεία:**

-Η Γενοκτονία του Ελληνισμού άρχισε από το 1914, δηλαδή πέντε χρόνια πριν από την αποβίβαση του Ελληνικού Στρατού στη Σμύρνη, και ήταν προσχεδιασμένη.

-Η Μικρασιατική Εκστρατεία δεν ήταν ιμπεριαλιστικός πόλεμος, αλλά μία προσπάθεια να προστατευθούν οι ελληνικοί πληθυσμοί που όντως κινδύνευαν.

-Παρουσιάσθηκαν γεγονότα και στοιχεία, τα οποία δεν είναι ευρέως γνωστά, για τη γενοκτονία των Αρμενίων και των Ασσυρίων.

-Η Γενοκτονία των Χριστιανών της πρώην Οθωμανικής Αυτοκρατορίας σχεδιάσθηκε από τους Νεοτούρκους και ολοκληρώθηκε από τους εθνικιστές του Μουσταφά Κεμάλ.

-Στην τραγωδία του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας, του Πόντου και της Ανατολικής Θράκης (1914-1923) η Ορθόδοξη Εκκλησία στάθηκε στο ύψος που της αρμόζει και αναδείχθηκαν ηρωικές και μαρτυρικές μορφές Ορθοδόξων κληρικών, με κορυφαία αυτή του Αγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης.

Τα Πρακτικά του Α΄ Επιστημονικού Συνεδρίου Μνήμης Μικρασιατικού Ελληνισμού της Εκκλησίας της Ελλάδος θα εκδοθούν σε ειδικό Τόμο.